

UDVARHELYI HIRADÓ

UDVARHELYMEGYE FÜGGETLEN POLITIKAI LAPJA.

Az „Udvarhelymegyei Jegyzői-Egyület” hivatalos közlönye.
Előfizetési árak:
egész évre 8 kor. fél évre 4 kor. negyed évre 2 korona.
Egy szám ára 16 fl. — Tanítóknak egész évre 6 korona

Felelős szerkesztő: **Becsek Aladár.**

Hirdetések a legolcsóbban számíttatnak. Nyílttér sora
50 fillér. Megjelen hetenként egyszer, 6-8 oldalon vasárnap
A hirdetés és nyílttér díja előre fizetendő.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Becsek D. Fia könyvnyomda

A cél felé.

— Levél a szerkesztőhöz. —

Oklánd, április 28.

Az „Udvarhelyi Hiradó”-nak a gazdasági önállóságért folytatott következetes magatartását, az iparosság érdekeinek állandó kolportálását rendkívül sokra becsülöm, azonban engedtessek meg nekem, mint ez ügyben teljesen csendes szemlélőnek, észrevételeimet öszefoglalva, előadnom.

Kétségtelen, a nemzeti élet küzdő mezéjén a legfontosabb ma az önálló gazdasági berendezkedés kérdése.

Rége, a mikor az államok élete még az önmagában működő lokomobilhoz volt hasonlatos, a vámügy nem lépett előtérbe. De a mióta a nemzetközi egymásrahatás nagy kifejlődése következtében egy-egy ország csak egy rész az egész gazdasági világ mozgó, forgó, zakatoló, monstruózus gépezetében, azóta a vámpolitikai kérdések óriási jelentőségre emelkedtek. Az a szerepük ma, mint azoknak a szijaknak, a melyek a kerek között a hajtóerő átvitelét teljesítik, s úgy a nagy egésznek, mint az egyes részeknek a menetét szabályozzák.

A mi különleges államjogi helyzetünk nem engedi meg ma még, hogy a magyar imperiálistikus a vámpolitikában rejlő nagy hajtóerőt a saját kifejlődése érdekében fölhasználhassa. Lép-

ten-nyomon kénytelenek vagyunk Ausztria ellenkező érdekeivel megalkudni, s a mi az ellentétes irányu erő összehatása alatt pozitív irányban javunkra mégis kialakul, csak torzalakja annak a nagy erőnek, a melyik szabad, független államok életét teljes gözzel ragadja előre a haladás útján.

A mi politikai életünk a vámügy intenzív kihasználásának nagy problémái helyett még csak ott van, hogy vajjon melyik kívánatosabb reánk, az Ausztriával közös vámterület-e, avagy ha magunknak is van külön vámterületünk?

De ezt a kérdést is politikai világunk nagy része csak jelszónak tekinti, s mélyebb belpolitikai következményeivel csak kevesen vannak tisztában.

Ama kevesek között azonban, a kik a viszonyokba mélyebben be tudnak pillantani, már meglehetősen kifejeződtek a nézetek az önálló vámterület dolgában.

A konzervatív gondolkodásnak nem óhajtják az önálló vámterületet, mert abban a meggyőződésben élnek, hogy ámbár föllendítene az ipart és kereskedelmet, mégis a multak sok gazdasági és politikai rázkódtatásától sújtott történeti középosztály, nemzet életünk évezredes öre, mai kritikus helyzetében ama változás okozta rázkódtatást nem bírni ki, de viszont — a mire szintén nagy súlyt helyeznek, — az önálló vámterület behozatala a nemzetnek nagyiparral és kereskedelemmel foglalkozó újabb osztályait, vala-

mint az iparos államoktól majdan beözönlő iparos tőkések s kreaturáit olyan rohamos relativ hatalomra segitene, hogy az ország beléletében a régi elem az újabb elem kezéből a hegemonia pálcáját soha többé vissza nem szerezhetné.

A gondolkozó politikusok ellenkező táborába pedig a melyet — ha pártjaink alakulata nem lenne üres fikció — egyedül illetve meg a liberális elnevezés, az ország régi elemeinek különös becsben tartása helyett a nemzeti állam nagy egészére helyezi a súlypontot, s miután ennek fönmaradását, illetve haladását az önálló vámterület nélkül nem tudja elképzelni, ezt dogmává avatta s nem vet arra ügyet, nem fáj azért a szíve, hogy az önálló vámterületért s annak előfeltételét képező önálló bankért vívott nagy csatában elvérzik-e a régi falanksz, cserél-e beltartalmat a nemzet vezető osztálya, csak a nemzeti állam közjogi és földrajzi egésze bontakozzék ki győzedelmesen a gazdasági függetlenség éltető levegőjén.

Megmondta már boldogult Beöthy Leó, hogy az agrikultur ország az ipari államoktól átkölcsonzott katonai és bürokratikus terhek özönét nem bírhatja el, s megmondta Apponyi Albert egyik beszédében, hogy nem viselhet bosszulatlanul több százmilliós büdzsetet az olyan ország, a melynek egész léte egy-egy májusi esőtől függ.

Az pedig bizonyos, hogy *igazi ipart és valódi kereskedelmet önálló vámterület nélkül*

Székely nyelvészet.

— Irta *Fülei Sz. Lajos.* —

A nép által csinált szók közé sorolom a következőket is:

1. *Nagyzol* (fenahéjáz). 2. *Megmásol* (szót vagy szándékot). 3. *Fésskelődik* (nyugtalanodik, mint a tyúk a tojásán). 4. *Fartal* (hátra megy vagy tol. Ebből far, fartatos ut, dülös ut). 5. *Ágas* (olyan karó, melynek kettős ága alkalmas a szárítandó ruhákkal megrakott kötél alátámasztására).

Ugy is mondják: *ostoru*, mely Alsórákos vidékén létrátpótló ágásfát jelent; ezt Kőpeczen *perpelág*-nak, Torján *csereké*-nek, Siklódon *csájká*-nak hívják. Mindezek kétségkívül a székely tájszavak gazdagságát tüntetik fel.

6. *Ró, rövás*. Innen van a „rövó” (adókitető, adószedő), továbbá *ródal, róval, rövatal*. Gyermekekoromban még használták Székelyudvarhelyen a rövást. Mikor t. i. a családot husért küldötték, a hushordó kosár mellett kezébe adták a *rövásfát* is, mely egyik felét képezte annak a kettéhasított pálcikának, aminek másik felét a mészáros őrizte. Mikor aztán a hus a kosárba került, a pálcika két felét egymásra téve annyi rövást csinált a mészáros, ahány font hust vásároltak hitelbe. Természetes, hogy a felek a saját pálcikájukat maguknál tartották, és így ellenőrizték egymást. Az itt közlöttekkel kapcsolatosan felemlitem a rövás-írást is, melyől annak idején Fadrusz jeles szobrászművészlünk oly szépen értekezett.

7. *Lejebbités*. Valamelyik Kovács Pétert vagy Varga Jánost hat hónapi fogházra ítélték s megkérdezték: felebbez-e?

— Inkább *lejebbesek*, hiszen a hat hónap is sok! Így született meg ez az elmés és kedves hangzású szó, mely, azt hiszem, rövid idő multán átmege a közhasználatba. Teszem fel, az államvas-

utak igazgatósága hirdetni fogja, hogy a Budapest-Héjjasfalva vonalon *lejebbiti* a viteldijakat.

8. *Elegybuza*. (mely különböző gabonával van keverve, vagyis elegyítve).

9. „*Csillagmérge*”. Ez az eredeti székely szó a Szabó Ferenc udvarhelyi mészáros és birtokos által ezeltől néhány évvel kinyomatott régi husvéti imádságban is — ha jól emlékszem — előfordul. Legelőször Csikmadarason hallottam diákkoromban. Husvét napja volt és a határjárásból hazakerült nép egyik szónoka üdvözölte az akkori (Péterffy József) plebánost. A köszöntő beszédet imaszerű jókívánság zárta be, melyben kéri az egék Urát, hogy a vetéseket is óvja meg a kártékony hernyóktól, a csillagok mérgetől, stb.

Köddös, homályos éjben a hirtelen kitisztult idő láthatóvá teszi a csillagokat, mely — a rögtöni és káros hő változás miatt, mint a tereg hatnak a növényzetre. Ez a veszély különösen ápril végén, május elején fenyeget, mikor Jupiter és Saturnus együttállása bekövetkezik; tehát rendszeresen husvét tájban. Innen és így került be a husvét határjárók imájába.

10. *Feleség*. Ez a szó már őseinknél ismert vala. Pompás kifejező szava a férjjel teljesen egyenjogú hitestársnak. Nálunk a nő nem volt a férj rabszolgája, hanem a család dolgaiban azzal egyenjogú feleség. Ide mutat a székely nők örökösödési képessége, továbbá a szintén székelyek közt valamikor ismert *fuleány* (fiújogokkal, kötelességekkel bíró leány), és a Királyhágón tuli részben is előforduló *urasszony, nagyasszony, királyasszony* elnevezések.

A mostan dühöngő feminizmus szokatlan, mérték kavarodással törtet előre. Olyan jogokat követel a nők részére, melyeknek maga a természet mond ellene. A természett ellen pedig büntetlenül senki sem vétkezhetik. A nő igaz rendeltetése a családban van. Én a nő önálló kenyérkereső pályáját csak egy

esetben ismerem el: ha tudniillik férjhez nem mehetett s így igazi rendeltetéséhez nem juthatott. Mikor tehát az önálló keresettel bíró nő férjhez megy, menjen a feleség, az anyaság nagy és dicső feladatával, kötelességeivel rendeltetése útján. Adjon helyet azoknak, kiket a sors nem juttatott magasztos hivatásukhoz s így a kenyérkeresés küzdelmes gondjai között egy kis állás után könyörögnek... Ez az igaz szóciális felfogás, mint ezt az „Ellenzék” 1907. aug. 3. számában „Józi” című tárcában bővebben megírtam. Megjegyzem azt is, hogy az *iskola szolgálatában* a nők kitűnő munkaerőt képviselnek. Itt tehát szívesen üdvözölöm őket.

Hogy a nép nyelvérzéke nemcsak pompás szokat gyárt, hanem tud fogalmakat alkotni, meséket szöni: példa a Lánczhid. Ennek a gyönyörű alkotásnak két végén oroszlanok vannak kifaragva — nyelv nélkül. Ez által az a régi római felfogás van jelezve, hogy *nem a szavakban, beszédben, hanem a tettekben, alkotásban van az erő*. Ennek az erőnek szimbolumát az oroszánt tehát tervszerűleg nyelv nélkül mintázták. Már most eldől a nép és a következő eredeti mesét fűzi a nyelv nélküli oroszlanokhoz:

A kollaudáció után, mikor a bizottság a Lánczhidon minden rendben talált, előkerült a szemfüles suszter inas (kikről, miként a költőkről is mondják, hogy a pályájukra születnek) és kisütötte, hogy az oroszlanoknak elfeledtek nyelvet csinálni. Klárk Ádám a hid építője, azt annyira szívére vette, hogy a Dunába ölte magát.

Itt eszembe jut egy pompás anekdota is a suszterinasról.

A Nemzeti Múzeum előtt emelt Arany János-szobor talapatán ez van írva: *Arany*. A suszterinas, a leleplezés után még mindig ragyogó, fényes szobrot nézve, felkiáltott:

— *Odairták, hogy arany. Hiszi a fene. Bronzból van!* (Folyt. köv.)

nem teremthetünk soha.

Mit tegyünk tehát? A történelmi Magyarország elvesztése-hegemóniáját az országban az önálló gazdasági élet talaján, avagy a gazdasági békák között maradvány, ipar és igazi kereskedelem nélkül szűkösödve, a régi és új osztályok farkasszemet nézzenek és lassu pusztulásban egy és ugyanazon kolduságon szenvedjenek ki?

A mikor az ország szabadságát, fajunk büszke létét fegyveres erők szorongatták, százezer számra szülte ez a föld a hősokeket. Azóta a világ kereké nagyot fordult, s ma nem páncélos, cimerez vitézek korát éljük, hanem a produktív munka hatalmas századában sodródik nemzetünk. Ma a két kézre fogott eke mellett a kereskedő mérlege, az iparos pörölye s a gyári gép kereké döntik el a nemzetek sorsát.

S mi mégis — kevés kivétellel — irtózik a produktív munkától, s azt hisszük, hogy jó magyarok vagyunk, ha valami kis hivatalban elhelyezve, gögös munkátlanlásban hivalkodunk, a hitelben csináltatott jó szabású redingóban találjuk örömünket. Ha gazdaságunk van, — nemsokára alig lesz, — nem műveljük — kevés kivétellel — arcunk veritékével s a modern intenzív elvek szerint, hanem vagy bérbe adjuk s s élvezzük a földjádék gondtalan mediokritását, míg földünkön mások gazdagszanak, vagy öregbítés virsajtát üzünk, — ismét tisztelet a kivételnek, — mialatt német kollégáink nemcsak földművelők, hanem a kor igényeihez képest vegyészek, iparosok s kereskedők is egy személyben.

Egyszóval uri göggel, mesterségesen szorítjuk önmagunkat az elszegényedés elején cifra, de a végén tragikus utjára s büszkén túrjuk, mint a spanyol hidalgó, hogy újabb osztályok kizárólag a maguk javára fordítsák a vagyont termő produktív munka egész terünumát.

Térjetek magatokba, magyarok, még nem késő! Az Istenre kérlek benneteket, vágjátok ki társadalmatokból a hivalgásnak mérgét, s kövessétek azokat, a kik a produktív munkát már nem szegénylik. Támogassa e téren a gazdag a szegényt ösztönjakkal, szövetkezeti alakulatokkal, olcsó kölcsönnel, s meglássátok, mennyivel szebb a veritékes munka gyümölcse — a váltónyargalásnál.

A kinek módja van hozzá, buzdítsátok produktív munkára, s a ki sikereket mutathat föl e téren, vegyék azt körül nagyfokú társadalmi becsülettel, mert ez a leghatalmasabb hajtóereje egy nemes faj fiának. Hisz ma e helyett társadalmi előítélettel még azokat is elzárják ez új térről, a kik vagyoni állásuknál, az ipar terén nagyban értékesíthető finom izlésüknel s szorgalmuknál fogva produktív munkára nagyon alkalmasak, s e helyett a társadalmi előítélet nyomása alatt improduktív haszontalan hivatalba szorúlnak s örökölt vagyónuk roncsait adják csak tovább utódaiknak. Így nem menthetitek meg fajotokat a modern gazdasági élet fölkerekedett forgószélétől, mert ez fölkap mindent, a mi ósdi, s elröpíti a pauperizmus sivár mezejére. Csak ha produktív munkának magatok között erkölcsi levegőt alkottok, melyben annak kikelő plántája tenyészessen, fejlődhessen, akkor fog ennek a produktív munkának a csemetéje terebélyes fává nőni, melynek lombos ágai alatt társadalmi jólétben megérhető fajotok a második évezred végéig is, s ha így lesz, akkor nem kell a magyarnak Hamletként töprengeni, hogy nem dobja-e sarokba tulajdon hazájában a gazdasági függetlenség ereje.

Ha megteszitek, akkor a történelmi osztályok hegemoniáját nem kell többé féltetni a gazdasági függetlenségtől, mert a mi elvesz a révén, megjön a vámon, az iparos-testvér szárnyra kapó

anyagi ereje átsegíti majd a zökkenésben gazdálkodó bátyját s fajotok gazdasági fennmaradását biztosítottátok.

Ha nem így tesztek, úgy tudjátok meg, hogy azoknak van igazuk, a kik a magyar nemzeti állam közjogi és földrajzi fogalmáért lelkesedve törnek előre a merev liberális porondján, s lomtarba valónak tartják — a történelmi középosztályt.

N-1.

KRÓNIKÁS JEGYZETEK.

Székelyudvarhely, április 30.

Szélsőségek.

Beune vagyunk a korteskedés lázában a közepében. Ilyen időkben tulajdonképpen a szavak, kérdések nagy dimenziójának a divatját éljük. Kovács higgadság, sok szenvedélyesség, ezek állnak egymással szemben. A szenvedélyességnek is azonban igazságok talajából kellene előtörniök. Az igazságok ezt az alapját pedig nem láthatjuk a kormány párt kortesakcióiban; elleben az ellenzékre törő személyes gyűlölet lármája aannál nagyobb.

Tisza István a legmégesebb inkarnációja ennek a szenvedélyességnek, s ő operál a legmerészebb valótlanosságokkal is. Körtutjaiban ugylátszik észlelnie kellett a munkapárt programjának népszerűtlenségét, s észlelnie kellett, hogy e népszerűtlenség tulajdonképpen azon negatívum ellen szól, mely az illető kormányprogram lényege. Tonyünek le mindeu nemzeti követelésekről, hallgassunk, engedjünk a bécsi autokrata hatalom minden kívánatának. Bizony az ilyen program nem igen alkalmas a nemzet önérzetének ápolására.

A főkortes ur tehát fogja magát, s kinevezi ezt a lemondó programot küzdelemnek. Mult héten egy vizivárosi vacsorán vitte legmagasabb tőkélyre ezt a csavarintást. A program lényegét képező negatívumot úgy tüntette föl, hogy az pozitív küzdelem a közjogi és társadalmi szélsőségekkel szemben. Ez állításban tehát tulajdonképpen az foglaltatik, hogy ők a középutat választották, míg a nemzet gazdasági függetlenségének és polgári szellemében való átalakulásának a követelménye szélsőség. (K is követelnek valamit, de az ezen szélsőségeknél kevesebb.

Hát ime, ebben a misztifikációban rejlik a legnagyobb valótlanosság, mely a gazdasági függetlenség és polgári átalakulás követelményeit szélsőségnek minősíti. Az egész világ, még Romániát, s az apró Balkán-államokat hozzászámítva is, tul van azon a fejlődésben, hogy az egyes államok gazdasági egyéniségének kialakulását természetesnek ne tartsa. Minden állam önálló, független gazdasági szervezettel rendelkezik; termelői erőit nem nagy gazdasági egyéniségek növelésére utalja, hanem magába zártan teszi működésüket kölcsönös és a külföld felé egyévesen föllépővé. Csak Magyarország áll még kiszolgáltatva Ausztria gazdasági nyüségnek; csak Magyarországon szolgál a földművelés termelő ereje gyarmati alárendeltségben, s csak itt nem hathat az ipar és kereskedelem a földművelés termelvényeinek önálló fogyasztójaként. És ha így van, akkor ki elég vakmerő, hogy szélsőségeknek nevezze, mikor ez inferioris gazdasági helyzetből kiemelkedni akarunk?

Eppenugy a demokratikus átalakulás is a történelmi folyamatnak régen kialakult ténye minden európai államban. A rendiség fogalmain és közép-tályt alkotó jelenségein már régen tul vagyunk. Itt nálunk 1848. óta egész nagy társadalmi osztály vár arra, hogy a nemzet életének intézésében résztvegyen. Ez osztállyal szemben a plutokratáktól függő művezetőknek alkotmány sáncaiba való vétele csak a plutokraták hatalmának a növelése, de nem az 1848. óta váró osztályok igazságos kielégítése. Aki tehát az igazságos kielégítés követelményét szélsőségnek hívja, az a történelem ellen vétkezik.

És ha ez így van, s ha a világ gazdasági versenységnek s a társadalmi kialakulások történelmi folyamatának követelményei mégis szélsőségek: akkor ugyanbizony mi ezekhez képest a középut? A gazdasági és társadalmi lekötöttség és mozdulatlanlás helyzete; semmi egyéb. És aki ilyen helyzetért akar küzdeni, annak a szélsőségekről csak olyan fogalma lehet, mint a bagolynek a napfényről. A nemzet pedig nem áll bagolyokból; a nemzetnek kell az éltető napfény minden nap, minden órában, minden percében. Neki a napfény irányában van a középutja is, nem pedig a bagolyok hurogása között...

Jótekonyság hőhóval.

Lelkellen ember voloa, aki a jótekonyságot alapjában véve rosszalni tudná. A jótekonyság cselekményei külső látszatukban egyenesen a nyomor enyhítésére hatnak, belső lényegükben azonban a társadalom lelkét finomítják. A megértés, a megérés, az önzetlenség erejüket terjesztik. A jótekonyság gazdag, ha szívből ad, a maga lelkén többlet könyvebbit vele, mint a mások nyomorán. A jólétben duskálkodó, ha nincs szíve a rosszlétben levők iránt, csak hiu fényességben él, de nem a szeretet melegében.

Nincs és nem lehet tehát egy szavunk se a jótekonyság szelleme és tettei iránt. De nem hagyhatjuk megjegyzés nélkül a jótekonyság egynemű módját és megnyilvánulásait. Ime a Gyermekevé Liga évenkinti gyermeknapjai is alkalmat adnak a megjegyzésekre. A mostani gyermeknap idején nem kisebb embernek, mint Prohászka püspöknek kellett szót adnia, hogy a Liga működését ne nézzék abból a szempontból, hogy szabadkőműves, vagy klerikális alakulat-e a Liga, hanem kövessék a segítségkérés hívó szavát.

Tehát a jótekonyságban is ellenséggként áll szemben a jómódu társadalom. Klérkális-e, vagy szabadkőműves, aszerint értékelik a jótekonyságban való részvételét. És tülekedés támad afőtött, hogy melyik félnek szabad jótekonyságot adnia. S nem az a fő, hogy jótekonyságot adjunk, hanem az a kérdés, hogy ki jótekonyságokat.

Nocsak rajta; ez éppen belevág a gyermeknapok keleti színű reklámjaiba. A reklám különöségeit még növelheti az az érdekesség is, hogy a gyermeknapok gyűjtőperselyei mellett most nem uriaszonyok fognak állni, mint a tavaly, hanem a rendőrök. Kellett ez az intézkedés, mert az uriaszonyok nem tudták ellenőrizni a családoknak és szobtolválásoknak azokat a furfangjait, amikkel a mult években a jótekonyság perselyei körül a nagyvárosok tolvajai forgolódtak. Aztán a perselyek tartalmát is olvasatlanul adták át a Ligának, s a megolvasásig sok elolvadt abból a tartalomból. A rendőr majd olvasva fogja átadni a szegény gyermekeknek gyűlt pénzeket.

De akárhogyan is adja, szégyelnünk kell, hogy egy nagystilű jótekonyságot a visszaélések és visszavonó érzések áradata vesz körül. S keressük ennek az okát és megtaláljuk abban, hogy a gyermeknapok jótekonyságában sok a hübo és sok az öntetszelgés. A sok hübo izgalmasban bőven tud aratni a szédelés és tolvajmunka. Az öntetszelgés pedig kihívja más hiúságból élőknek az értekenykedését, amért ők nem lehetnek a tetszelgők helyében. Bizony-bizony, ilyesmikre nincs szüksége se a segítséget váró szegénységnek, se a segítségnyújtásban érzelmi nemesbedésére hivatott gazdagságnak.

Hanem szüksége van a jótekonyságnak azonnal látszó eredményekre. Nem nagy reklámra, hanem kis körben is intenzív működésre. Amit például innen elvisz a gyermeknap, abból édes keveset érez meg az udvarhelymegyei szegény gyermek. Ha azonban a mi gyermeknapjaink egy külön udvarhelyi gyermekmenhely feállítására irányulnának, hát talán talán több is szülné be, jobban is megérezné azt a mi szegénygyűünk, s nem bocsátanók ki tudja kicsoda sorsu szétmorzsolódásra alamizna adományukat.

Hja de persze, akkor nem volna meg a gyermeknapok Országos jelentősége. És a mai reklámvilágban ezt tartják a főnek. Mi pedig, ha leütk is a fejünket, nyiltan kimondjuk, hogy ez a reklámos, ez a családoknak kitett, s ez a társadalmi harcokat szító jótekonyság nem az igazi jótekonyság. Kevesebb hübo és több segítség, — így kívánja még a Mester is a jócselekedetek nyilvánulását...

Választási mozgalmak.

Székelyudvarhely, ápril. 29.

Justh Gyula Székelyudvarhelyt.

A függetlenségi és 48-as párt egyik aránylatának vezére, Justh Gyula a mult vasárnap délután, agitációnális körútjában Székelyudvarhelye érkeztett. A pártvezér elő Héjjasfalvára Dr. Horváth Károly közjegyző vezetésével küldöttség ment le. A vasuti állomáson ezekre menő közönség várakozott Justh Gyulára; a czéhek zászlók alatt vonultak ki. A fogadtatás igen lelkes volt. Az üdvözlő beszédet Nagy János mondta, melyre Justh leüldülettel válaszolt. Ezután hosszú kocsisorban vonult be a menet, mely

Sz. 370—1910. végrh.

Arverési hirdetés.

Alólírott bírósági végrehajtó közhírré teszi, hogy a gyulafehérvári kir. járásbíróság 1908. évi V. 1512/1 számú végzése következtében Dr. Gross Lipót ügyvéd által képviselt Lersy L. czég javára 129 kor. s erejéig 1908. évi február 17-én kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 720 koronára becsült: omnibusz, lovak, asztalok és székek nyilvános bírói árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a székelyudvarhelyi kir. bíróság 1910. évi V. 221/1. sz. végzése folytán 120 kor. tőke s ennek 1908. évi szeptember hó 6-ikától járó 6% kamatai s egyéb járulékaik erejéig, Sz.-udvarhely a helyszínén való megtartására 1910. évi május hó 6-ik napjának délelőtt 11 órája határidőül kiütetik hová venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy a fentebb felsorolt ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107 és 108. §-sai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Székelyudvarhely, 1910. évi április hó 23. án.
Nagy Lajos, kir. jbir. végrh.

Versenyfárgyalási hirdetés.

A székelyzsombori vízrendezés érdekeltsege nevében nevezett község előljárósága a község határában levő Kishomoród-patak és mellékágainak szabályozása, illetve meder tisztogatási munkálatai érdekében végrehajtandó mintegy 25970.0 m.³ földkiemelés vállalati biztosítása céljából az alábbi feltételek mellett nyilvános versenyt hirdet.

1. Az árlejtésen csakis hazai vállalkozók (kik a pályázat tárgyát képező munkák teljesítésére törvényes képesítéssel, avagy hatósági engedéllyel bírnak) vehetnek részt.
2. A brassói m. kir. kulturmérnöki hivatal által készített terv, a munkálatokra vonatkozó kimutatás, részletes feltételek és szerződési, valamint ajánlati munkák a kulturmérnöki hivatalnál megtekinthetők, illetve vállalkozó rendelkezésére bocsáthatóknak.
3. Ajánlattevők kötelesek egységárait ajánlataikban számjegyekkel és betűkkel kiírni.
4. Az 1 kor. bélyeggel ellátott és lepecsételt ajánlatok legkésőbb 1910. évi május hó 12-én délelőtt 9 óráig Székelyzsombor község jegyzőjénél nyújtandók be és az addig beérkezett ajánlatok ugyanakkor fognak a község házában nyilvánosan felbontatni.
5. Később érkezett távirati utó küldött, vagy utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.
6. Az ajánlati egységárral számítandó vállalati összeg 5%-ának megfelelő bányapénz vagy ilyenül elfogadható értékpapírok Székelyzsombor község pézostáránál előzetesen leteendő s a letéti elismervény az ajánlatához csatolandó.

Székelyzsombor, 1910. évi április 25.
Községi Előljáróság.

Szives tudomásul.

A mélyen tisztelt közönség b. tudomására hozom, hogy **Kossuth- u 1. szám alatt Ifj. Jakabos György** néven ismert **férfi-szabó és kész ruharaktárt**

f. hó 9-én bírói árverésen megvettem s azt Budapesten szerzett több évi tapasztalataim és tanulásaim szerint kibővívte, igyekezek odahatni, hogy a m. t. megrendelő és vevőközönség igényeinek megfelelőleg a legújabb és legdivatosabb hazai és külföldi szövetekkel és kész ruhákkal berendezve, a n. é. közönség rendelkezésére bocsássam. Teszem ezt azon reményben, hogy atyám, ifj. Jakabos György iránt tanúsított bizalmuk kétszeresített erőt biz'osít nekem arra, hogy én a fővárost ott hagyva, s e szakban szerzett tudásomat a helyi közönség kielégítésére fordítsam s midőn ezt teszem, a mélyen tisztelt közönség szives bizalmát és támogatását kérve, vagyok kiváló tisztelettel

L. ifj. Jakabos György
férfi-szabó és ruhakereskedő.

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult háziszor, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult közzvénynél, oszónál és meghűléseknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.— és úgyszólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Póráktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerlára az „Arany oroszlanhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

A Lédeczi Schenk Adolf cementgyára ajánlja legjobb minőségű és legmagasabb szilárdságu **Portland cementjét.**

Gyári lerakat Székelyudvarhely és vidéke részére **Papp Zakor Endre** vaskereskedőnél Székelyudvarhely

Női szabóüzlet.

Értesitem a m. t. női közönséget, hogy Szent-imre u. 21. szám alatt **varrodát** nyitottam. A legújabb divat szerint, utányos árban, pontos időben készítem el a ruhákat. A fehérnemű varrást is elvállalom. — Tanulóleányt felfogadok. Tisztelettel

Mihály Juliska

MINDENÜTT KAPRÓ!

JOLJAR
HA VALÓDI PALMA KAUCSUK SAROK VAN CIRÓJÉN DE

ROSSZUL JAR
KANEHÜGYELLA VÉDJEGYRE TESSÉK KIPRÓBÁLNI!

PALENA KAUCSUK VESZTŐS BUDAPEST, VI. U. 103. J. TEL. 1934.

Pfaff-féle Varrógépraktár!

Felhívom a nagyérdemű közönség szívet figyelmét, hogy a világhírű, golyós **Pfaff-féle Varrógépekre** megkaptam Udvarhely- és Nagykovácsfalva megyékre az egyedárusítást és főraktárt és ezen gépekből egy ipari, valamint házi célokra, állandó nagy raktárt tartok. Tehát a n. é. közönség figyelmét felhívom, hogy bevásárlásnál csakis oly gépet fogadjon el, melyen a **PFAFF** név mint védjegy rajta van mely gépekért a legmesszebbmenő szavatosságot vállalok. Egyben felhívom a n. é. közönség szíves figyelmét újonnan berendezett **Vas, szerszám- és konyha-felszerelési üzletemre**, melyekből nagy raktárt tartok és a legolcsóbb napiárban számítom. Ugy-szintén n. b. figyelmét felhívom még saját termésű dunántuli jó hegyiboraimra melyet megrendelésre azonnal szállítok.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve tisztelettel

ENGLER JÓZSEF.

Gazdák!

Ha elsőrendű gépet akarnak venni, kérjenek árjegyzéket az Európaszerte hírneves magánjáró és vontatható benzinkomobilo- lok, magánjáró és vontatható gőzlokomobilokról. Teljes cséplőkészletek.

Benzinmotoros kötőrő, laapritó gépek vontatásra és magánjáró szerkezettel.
Stabil benzinmotorok. Szívógáztelepek.

Kellner és Schanzer
Budapest, V., Aulich-utca 2. sz.
Bürgönczim: „Világosság“ Budapest.

Világszerte ismert **kerékpár** a gáns, könnyű, eltörhetetlen

PREMIER

Árjegyzéket gratis és franko az egyedül elárusító **Bokor András és Társa.**

CZELL FRIGYES és FIAI
bortermelők és bornagykereskedők **Medgyes.**

Legjobb beszerzési forrás természetadta valódi erdélyi hegyi borokban.

— Hordókban és palaczkokban. —
Kitünő saját termésű vörös borok.

Kitünő minőségű és legmagasabb szilárdságu PORTLANDCEMENTET ajánl olesó áron a

PORTLAND GEMENTGYÁR BRASSÓ

Itt helyben kapható **RÖSLER** és **GÁBOR** czégnél.